

**หลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้นการบริหารทางเภสัชกรรม
(สาขาการประเมินและติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา)**

Certificate Short Course Training Program in Pharmaceutical Care (ADR)

1. ชื่อหลักสูตร

ชื่อภาษาไทย	หลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้นการบริหารทางเภสัชกรรม
ชื่อภาษาอังกฤษ	Certificate short course Training Program in Pharmaceutical care

2. ชื่อประกาศนียบัตร

ชื่อภาษาไทย	ประกาศนียบัตรวิชาชีพเภสัชกรรม (สาขาการประเมินและติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา)
ชื่อภาษาอังกฤษ	Certificate in Pharmacy (Adverse Drug Reaction Assessment and Monitoring)

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- 3.1 วิทยาลัยเภสัชบำบัด
- 3.2 สมาคมเภสัชกรรมโรงพยาบาล (ประเทศไทย) โดย ชุมชนเภสัชกรนักปฏิบัติงานด้านการติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (Adverse Drug Reaction's Community of Pharmacy Practice: ADCoPT)
- 3.3 โรงพยาบาลแหล่งฝึกที่ได้รับการรับรอง

4. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

อาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (Adverse Drug Reaction : ADR) เป็นอาการที่ไม่พึงปรารถนาทั้งผู้ป่วยและบุคลากรทางการแพทย์ที่ให้การรักษา ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาจะเห็นว่าเกิดการฟ้องร้องเรื่องการให้ยาที่ทำให้ผู้ป่วยเกิดอาการไม่พึงประสงค์เป็นจำนวนมาก ซึ่งสาเหตุหนึ่งของการฟ้องร้องอาจเกิดจากการที่ผู้ป่วยหรือประชาชนทั่วไปขาดความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุการเกิดอาการไม่พึงประสงค์หรืออาจเกิดจากระบบการป้องกันหรือการลดความรุนแรงของการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาในโรงพยาบาลยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ จากปัญหาดังกล่าวส่งผลให้มีแนวคิดในการพัฒนาระบบการป้องกันหรือการลดความรุนแรงของการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาในโรงพยาบาลขึ้น เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ป่วย

การดำเนินการติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา เป็นเรื่องที่ต้องอาศัยการทำงานร่วมกันของสหวิชาชีพ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของผู้ป่วยด้วย หากมีระบบการบริหารจัดการที่ดี จะทำให้สามารถป้องกัน หรือช่วยลดความรุนแรงของการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาบางชนิดได้ โดยต้องอาศัยความรู้ทางด้านเภสัชศาสตร์เป็นส่วนสำคัญ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนากระบวนการป้องกัน หรือ การลด

ความรุนแรงของการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาในโรงพยาบาลที่มีอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งให้เภสัชกรโรงพยาบาลสามารถเข้ามามีบทบาทในการดูแลผู้ป่วยอย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น สมาคมเภสัชกรรมโรงพยาบาล (ประเทศไทย) โดย ชุมชนเภสัชกรนักปฏิบัติงานด้านการติดตามและประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา จึงจัดให้มีการฝึกอบรมระยะสั้นการติดตามและประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาในลักษณะ On the job training ขึ้น เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ ทักษะ และองค์ความรู้ ให้แก่เภสัชกรที่มีหน้าที่ดูแลและติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา อันจะช่วยให้ผู้ป่วยเกิดความปลอดภัยจากการใช้มากขึ้น

5. กำหนดการเปิดอบรม

จัดอบรมปีงบประมาณละ 1 ครั้ง (รวมระยะเวลา 16 สัปดาห์) ณ แหล่งฝึกที่ได้รับการรับรอง

หมายเหตุ: ผู้ฝึกอบรมจะต้องผ่านการฝึกอบรมในภาคทฤษฎีก่อนเข้ารับการฝึกอบรมในภาคปฏิบัติ

6. คุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับการอบรม

- 6.1 เป็นผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม (มีใบประกอบวิชาชีพ)
- 6.2 เป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานติดตามและประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา

7. การคัดเลือกผู้เข้ารับการอบรม

ผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนสามารถสมัครเข้ารับการอบรม โดยไม่มีการสอบคัดเลือก

8. โครงสร้างหลักสูตร

8.1 ระยะเวลาการฝึกอบรม	16 สัปดาห์
8.2 จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	15 หน่วยกิต
โดยแบ่งเป็น ภาคทฤษฎี	3 หน่วยกิต
และ ภาคปฏิบัติ	12 หน่วยกิต
- ทั้งนี้ ภาคทฤษฎีมีจำนวนหน่วยกิตละ 15 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติมีจำนวนหน่วยกิตละ 45 ชั่วโมง

8.3 การวัดผลการฝึกอบรม

8.3.1 ใช้วิธีการประเมินองค์ความรู้ที่จำเป็นในงานติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา หลังการฝึกอบรมภาคทฤษฎี

8.3.2 ระหว่างการฝึกปฏิบัติ จะมีการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะๆ โดยการสอบข้อเขียน และสอบปฏิบัติ

8.4 การสำเร็จการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการอบรมต้องผ่านการประเมิน ระหว่างการฝึกปฏิบัติอย่างน้อยร้อยละ 80 ของคะแนนทั้งหมด และการสอบข้อเขียนและการสอบปฏิบัติอย่างน้อยร้อยละ 70 ของคะแนนทั้งหมด

9. หน่วยงานที่จัดดำเนินการฝึกอบรมต้องมีองค์ประกอบ ดังนี้

9.1 การรับรองหน่วยงานหรือแหล่งฝึก

9.1.1 หน่วยงานที่ดำเนินการฝึกอบรม

สมาคมเภสัชกรรมโรงพยาบาล (ประเทศไทย) โดยชุมชนเภสัชกรนักปฏิบัติงาน ด้านการติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (Adverse Drug Reaction's Community of Pharmacy Practice: ADCoPT)

9.1.2 หน่วยงานที่เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติงานทักษะทางเภสัชบำบัด

เป็นหน่วยงานในโรงพยาบาลที่ผ่านการประเมินจากชุมชนเภสัชกรนักปฏิบัติงาน ด้านการติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (Adverse Drug Reaction's Community of Pharmacy Practice: ADCoPT) และได้รับประกาศนียบัตรรับรอง แหล่งฝึกและวิทยากรผู้ให้การฝึกจากสมาคมเภสัชกรรมโรงพยาบาล (ประเทศไทย)

รายชื่อโรงพยาบาลและวิทยากรผู้ให้การฝึกที่ได้รับการรับรองแล้วมีดังนี้

ชื่อสถานที่ฝึกอบรม	ชื่อเภสัชกรผู้ให้การฝึกอบรม
โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี	ภญ.จันทิมา โยธาพิทักษ์ ภก.ทวีชัย ลียุทธานนท์
สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี	ภญ.นวภรณ์ สารวงค์
โรงพยาบาลขอนแก่น	ภญ.ดร.เบญจพร ศิลารักษ์
โรงพยาบาลหาดใหญ่	ภญ.รุ่งนภา ทรงศิริพันธุ์
โรงพยาบาลสมุทรสาคร	ภญ.จันทร์จิรา ชอบประดิษฐ์ ภญ.ธนภร ลิขิตเทียนทอง
โรงพยาบาลวชิรพยาบาล คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล	ภญ.สุชาดา ธนภัทร์กวิน ภก.ทศพล เลิศวัฒนชัย
โรงพยาบาลบุรีรัมย์	ภญ.จารุณี วงศ์วัฒนาเสถียร
โรงพยาบาลชลบุรี	ภญ.ศุภลักษณ์ สุนทรส

9.2 เนื้อหาการฝึกอบรม

การฝึกอบรมตลอดหลักสูตรมีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

9.2.1 ภาคทฤษฎี (3 หน่วยกิต) บรรยายไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมง เนื้อหาประกอบด้วย

9.2.1.1 องค์ความรู้ที่จำเป็นในการประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา

- นิยาม ความหมายที่เกี่ยวข้อง
  - ประเภท และกลไกการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
  - ผื่นแพ้ยาที่พบบ่อย: การวินิจฉัยแยกโรคและการจัดการเบื้องต้น
  - การแพ้ยาข้ามกลุ่ม (cross reactivity)
  - เอกสารอ้างอิงที่จำเป็นในการประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
  - การประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาอย่างเป็นระบบ
  - เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา เช่น Naranjo's algorithm, WHO criteria
  - การจัดการผู้ป่วยที่มีประวัติการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
  - การบันทึกแบบรายงาน
  - การส่งต่อข้อมูลประวัติการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
  - การเขียนบัตรแพ้ยา
- 9.2.1.2 ทักษะในการสื่อสารเพื่อให้คำแนะนำผู้ป่วยที่เกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
- 9.2.1.3 การเขียนรายงานผู้ป่วยแพ้ยา
- 9.2.1.4 การจัดการเชิงระบบเพื่อป้องกันหรือลดความรุนแรงของการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
- การพัฒนาระบบการติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาแบบ intensive monitoring
  - การวิเคราะห์สาเหตุที่ราก การวิเคราะห์ข้อมูลรายงานการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
  - การนำเสนอผลการวิเคราะห์รายงานการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาแก่ผู้เกี่ยวข้อง
  - การสร้างตัวชี้วัด การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ผล และการนำผลลัพธ์จากตัวชี้วัดในการทำงานติดตามอาการไม่พึงประสงค์ไปใช้ประโยชน์ในองค์กร
  - การเชื่อมโยงการทำงานติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยากับระบบรายงานความเสี่ยงด้านยาขององค์กร

หมายเหตุ ภาคทฤษฎี 4 วัน จัดอยู่ในการประชุม Basic course ADR โดยเป็นรูปแบบการบรรยาย 4 วัน รวมกับการฝึกเชิงปฏิบัติการ 1 วัน ให้ครอบคลุมเนื้อหาข้างต้นทั้งหมด

9.2.2 ภาคปฏิบัติ (12 หน่วยกิต) ประกอบด้วยการฝึกปฏิบัติงานด้านการติดตามและประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา โดยการทำงานร่วมกับบุคลากรสาธารณสุขอื่นๆ ได้แก่ แพทย์พยาบาล ทั้งในกรณีผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน รวมถึง ผู้ป่วยผู้ใหญ่และผู้ป่วยเด็ก ไม่น้อยกว่า 540 ชั่วโมง โดยครอบคลุมรายละเอียดของกิจกรรมดังต่อไปนี้

9.2.2.1 ด้านคลินิก

- ฝึกประเมินและจัดการผู้ป่วยที่เกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
- ฝึกให้ความรู้ และคำแนะนำ แก่ผู้ป่วยที่เกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา

9.2.2.2 ด้านการประสานงาน

- งานเวชระเบียน ได้แก่ ระบบการยืม คืน OPD CARD
- พยาบาลห้องตรวจ/หอผู้ป่วย ได้แก่ ระบบการซักประวัติแพ้ยา หรือการคัดกรองผู้ป่วยแพ้ยา การติดตามอาการผู้ป่วย
- แพทย์ผู้รักษา ได้แก่ การปรึกษาการสั่งใช้ยา การประเมินอาการแพ้ยา และการจัดการผู้ป่วยที่มีประวัติ/ สงสัยแพ้ยา
- ห้องปฏิบัติการ (Lab) ได้แก่ ระบบการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ระบบการรายงานและประสานข้อมูลทางห้องปฏิบัติการ
- คณะกรรมการของโรงพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการระบบยา และ/หรือ การจัดการความเสี่ยงด้านยา ได้แก่ การรายงานผลการวิเคราะห์หรือรายงานการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา การนำเสนอมุมมองการจัดการเชิงระบบและการสื่อสารข้อมูล

9.2.2.3 ด้านการจัดการเชิงระบบ

- ฝึกการวิเคราะห์หาสาเหตุที่ราก (root cause analysis) กรณีพบผู้ป่วยเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาที่ป้องกันได้ (preventable ADR)
- ฝึกเขียนรายงานผู้ป่วยและนำเสนอกรณีศึกษาผู้ป่วยเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
- ฝึกบันทึกประวัติผู้ป่วยแพ้ยาในโปรแกรมเวชระเบียนของโรงพยาบาล
- ฝึกบันทึกแบบรายงานผู้ป่วยเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาเพื่อส่งต่อสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- ฝึกรวบรวมรายงาน วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาแนวทางหรือรูปแบบในการป้องกันหรือลดความรุนแรงของการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
- ฝึกพัฒนาระบบการติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาแบบ intensive ADR monitoring
- ฝึกเชื่อมโยงความเสี่ยงของการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยากับ ความเสี่ยงด้านยาอื่นๆ เช่น ความคลาดเคลื่อนทางยา การจัดการยาที่มีความเสี่ยงสูง

9.2.3 การเรียนรู้จากการฝึกภาคปฏิบัติ

- มีจำนวนผู้ป่วยที่ต้องติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาหรือต้องเฝ้าระวังอย่างน้อย 40 ราย ภายใน 16 สัปดาห์
- สามารถสืบค้นข้อมูล และประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาในแต่ละกรณีศึกษาได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตรงประเด็น
- สามารถบันทึกรายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาตามแบบรายงานของกระทรวงสาธารณสุขได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์
- สามารถเขียนบัตรแพทย์และสามารถส่งมอบบัตรแพทย์ให้กับผู้ป่วยพร้อมให้คำแนะนำได้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์
- สามารถเขียนแบบส่งต่อข้อมูลประวัติการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์
- สามารถนำเสนอกรณีศึกษา ให้กับเภสัชกรในโรงพยาบาลแหล่งฝึกให้เกิดความเข้าใจในกรณีศึกษานั้นๆ และสามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้องอย่างน้อย 3 กรณีศึกษา/เดือน
- การให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาแก่บุคลากรในองค์กร 1 ครั้ง/เดือน (in service activity)
- สามารถเขียนกรณีศึกษา ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ อย่างน้อย 3 กรณีศึกษา
- สามารถพัฒนาระบบการติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาแบบ intensive ได้อย่างน้อย 1 เรื่อง
- สามารถวิเคราะห์ข้อมูลรายการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา เชื่อมโยงข้อมูลรายการอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยากับความเสี่ยงด้านยาอื่น นำเสนอมุมมองการจัดการเชิงระบบเพื่อลดหรือป้องกันการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ ตลอดจนนำเสนอผลการวิเคราะห์แก่ผู้เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9.2.4 การแบ่งกิจกรรมตามตามลักษณะของผู้ป่วย ได้แก่

- การติดตามและประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาในผู้ป่วยที่มารับบริการที่เป็นผู้ป่วยนอก
- การติดตามและประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาในผู้ป่วยที่รับการรักษาตัวในโรงพยาบาล

กำหนดการฝึกอบรมภาคทฤษฎีคอร์สพื้นฐาน (Basic Course) สำหรับหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเภสัชกรรม สาขาการประเมินและติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
(Certificate in Pharmacy (Adverse Drug Reaction Assessment and Monitoring))

วันที่ 1 (บรรยาย 7 ชม.)

เวลา	เนื้อหา
08.00 - 08.30 น.	ลงทะเบียน
08.30 - 09.30 น.	นิยามและความหมายที่เกี่ยวข้องกับงานติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา วิทยากรจากทีม ADCoPT สมาคมเภสัชกรรมโรงพยาบาล (ประเทศไทย)
09.30 - 10.30 น.	กลไกการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา ภญ.รศ.ดร. โปยม วงศ์ภูวรักษ์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
10.30 - 10.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.45 - 12.00 น.	ประเภทการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา: เรียนรู้จากกรณีศึกษา ADR type A /B ภญ.รศ.ดร. โปยม วงศ์ภูวรักษ์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 15.00 น.	ผื่นในเด็ก: การวินิจฉัยแยกโรคและการรักษา พญ. ศรีสกุลลักษณ์ สิงคาลวณิช สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี
15.00 - 15.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
15.15 - 16.30 น.	แนวทางการทำ skin test และการวินิจฉัยแพ้ยา พญ.ผศ. ทิชา ฤกษ์พัฒนาพิพัฒน์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ

วันที่ 2 (บรรยาย 7 ชม.)

เวลา	เนื้อหา
08.00 - 08.30 น.	ลงทะเบียน
08.30 - 10.30 น.	ผื่นแพ้ยาที่พบบ่อย: การวินิจฉัยแยกโรคและการรักษา นพ.ชำนาญ ชอธรรมสกุล โรงพยาบาลราชวิถี
10.30 - 10.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.45 - 12.15 น.	การแพ้ยาข้ามกลุ่ม (Cross Reactivity): Beta-lactam ภญ.รศ.ดร. โปยม วงศ์ภูวรักษ์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ภก.รศ. วิบูล วงศ์ภูวรักษ์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
12.15 - 13.15 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.15 - 14.00 น.	การแพ้ยาข้ามกลุ่ม (Cross Reactivity): Quinolone and Sulfonamides ภญ.รศ.ดร. โปยม วงศ์ภูวรักษ์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ภก.รศ. วิบูล วงศ์ภูวรักษ์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เวลา	เนื้อหา
14.00 - 15.00 น.	การแพ้ยาข้ามกลุ่ม (Cross Reactivity): NSAIDs ภญ.รศ.ดร. โปยม วงศ์ภูวรักษ์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ภก.รศ. วิบูล วงศ์ภูวรักษ์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
15.00 - 15.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
15.15 - 16.30 น.	การแพ้ยาข้ามกลุ่ม (Cross Reactivity): Antiepileptic Drugs and Contrast media ภญ.รศ.ดร. โปยม วงศ์ภูวรักษ์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ภก.รศ. วิบูล วงศ์ภูวรักษ์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วันที่ 3 (บรรยาย 7 ชม.)

เวลา	เนื้อหา
08.00 - 08.30 น.	ลงทะเบียน
08.30 - 09.15 น.	เอกสารอ้างอิงที่จำเป็นในการประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา ภญ. จันทิมา โยธาพิทักษ์ โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี
09.15 - 10.15 น.	ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา ตอนที่ 1: <ul style="list-style-type: none"> องค์ประกอบของเวชระเบียน & การรวบรวมข้อมูลสำคัญที่จำเป็นในการประเมิน ADR การประเมินอย่างเป็นระบบ กรณี active case และกรณีให้ประวัติแพ้ยา เทคนิคการสร้าง Time Line Algorithm ในการประเมิน ADR ie. Naranjo's Algorithm และ WHO's Criteria การจัดการผู้ป่วย ภญ. จันทิมา โยธาพิทักษ์ โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี
10.15 - 10.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.30 - 12.00 น.	ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา ตอนที่ 2: <ul style="list-style-type: none"> เทคนิคการสื่อสาร การเขียน pharmacist's note การเขียนบัตรแพ้ยา/บัตรเตือนเรื่องยา/การใช้ application บัตรแพ้ยา การเขียนรายงานอย. การเขียนรายงานผู้ป่วยเพื่อส่งตีพิมพ์ ภญ. จันทิมา โยธาพิทักษ์ โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 14.00 น.	การประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาอย่างเป็นระบบ: ตอนที่ 1 กรณีผู้ป่วยผู้ใหญ่ ภญ. จันทิมา โยธาพิทักษ์ โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี

เวลา	เนื้อหา
14.00 - 15.00 น.	การประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาอย่างเป็นระบบ: ตอนที่ 1 กรณีผู้ป่วยเด็ก ภญ. นวภรณ์ วิมลสาระวงศ์ สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี
15.00 - 15.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
15.15 - 16.30 น.	หลุมพรางในการประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา ภญ. จันทิมา โยธาพิทักษ์ โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี ภญ.จารุณี วงศ์วัฒนาเสถียร โรงพยาบาลบุรีรัมย์

วันที่ 4 (ฝึกปฏิบัติการ 7 ชม)

เวลา	เนื้อหา
08.00 - 08.30 น.	ลงทะเบียน
08.30 - 16.30 น.	ฝึกปฏิบัติการประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาอย่างเป็นระบบ ทีมวิทยากรจาก ADCoPT สมาคมเภสัชกรรมโรงพยาบาล (ประเทศไทย)

วันที่ 5 (บรรยาย 7 ชม.)

เวลา	เนื้อหา
08.00 - 08.30 น.	ลงทะเบียน
08.30 - 09.15 น.	การจัดการข้อมูลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลรายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (R2R2R) ภก.รศ.ดร. ปราโมทย์ ตระกูลเพียรกิจ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
09.15 - 10.00 น.	การทำ Intensive ADR Monitoring ภญ. รุ่งนภา ทรงศิริพันธ์ุ
10.00 - 10.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.15 - 12.00 น.	Pharmacogenetic in drug allergy: role of pharmacist รศ.ภก. ชลภัทร สุขเกษม คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 14.15 น.	ADE Thai's Trigger Tool และตัวอย่างการนำไปใช้ในงานประจำ ภญ. จารุณี วงศ์วัฒนาเสถียร โรงพยาบาลบุรีรัมย์ ภญ. ธนกร ลิขิตเทียนทอง โรงพยาบาลสมุทรสาคร
14.15 - 14.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
14.30 - 16.30 น.	การเชื่อมโยงตัวชี้วัดด้าน ADR กับการพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาล ภญ. วิชชณี พิตรากุล โรงพยาบาลสมุทรสาคร

กำหนดการฝึกอบรมภาคทฤษฎี

Advances in Adverse Drug Reactions: Common Drug-Induced Organ Disorders”

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเภสัชกรรม

สาขาการประเมินและติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา

Certificate in Pharmacy (Adverse Drug Reaction Assessment and Monitoring)

วันที่ 1 (บรรยาย 7 ชม.)

เวลา	เนื้อหา
08.00 - 08.30 น.	ลงทะเบียน
08.30 - 09.15 น.	Are adverse drug reactions only skin eruptions? How to detect drug-induced organ disorders: The role of trigger tool ภก.รศ.ดร. ปราโมทย์ ตระกูลเพียรกิจ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
09.15 - 10.30 น.	Drug-induced liver diseases: basic and practical issues for patient management ภญ.รศ.ดร. โปยม วงศ์ภูวรักษ์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
10.30 - 10.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.45 - 12.00 น.	Drug-induced liver diseases: basic and practical issues for patient management ภญ.รศ.ดร. โปยม วงศ์ภูวรักษ์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 15.00 น.	Consult the expert for management of drug-induced liver disorders:case-based approach ภญ.รศ.ดร. โปยม วงศ์ภูวรักษ์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ภญ. จันทิมา โยธาพิทักษ์ กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี ภญ. รุ่งนภา ทรงศิริพันธุ์ กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลหาดใหญ่
15.00 - 15.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
15.15 - 16.30 น.	Drug-induced chronic kidney disease: Case-based approach ภก.ดร. วีรชัย ไชยจามรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

วันที่ 2 (บรรยาย 7 ชม.)

เวลา	เนื้อหา
08.00 - 08.30 น.	ลงทะเบียน
08.30 - 10.30 น.	Drug-induced renal disorders: basic and practical issue for patient management ภญ.ผศ.ดร. สมฤทัย วัชรวิวัฒน์ คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
10.30 - 10.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง

เวลา	เนื้อหา
10.45 - 12.00 น.	Consult the expert for management of drug-induced renal disorders: case-based approach ภาญ.ผศ.ดร. สมฤทัย วัชรวิวัฒน์ คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาญ.อ.ดร. อุษณีย์ วรรณชมณี คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ภาญ. ธนกร ลิขิตเทียนทอง กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลสมุทรสาคร
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 14.45 น.	Drug-induced hematological disorders: basic and practical issues for patient management ภาญ.อ.ดร. กฤตติกา ตัญญาแสนสุข คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
14.45 - 15.00 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
15.00 - 16.30 น.	Consult the expert for management of drug-induced hematological disorders: case-based approach ภาญ.อ.ดร. กฤตติกา ตัญญาแสนสุข คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ภาญ. นวภรณ์ วิมลสารวงค์ สถาบันสุขภาพแห่งชาติมาทราฮินี ภาญ. จารุณี วงศ์วัฒนาเสถียร กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลบุรีรัมย์

วันที่ 3 (บรรยาย 7 ชม.)

เวลา	เนื้อหา
08.00 - 08.30 น.	ลงทะเบียน
08.30 - 10.30 น.	Drug-induced cardiovascular disease: basic and practical issues for patient management ภาญ.อ.ดร. จูติมา ต้วงเงิน และคณะ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
10.30 - 10.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.45 - 12.00 น.	Drug-induced cardiovascular disease: case-based approach ภาญ.อ.ดร. พรวัลย์ บุญเมือง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 16.30 น.	Genetic and drug allergy: Immunological approached in ADR ภก.อ.ดร. อนันต์ชัย อัครเมฆิน คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เสิร์ฟเบรกในห้องประชุม